

Győri Ítéltábla
Gf.I.20.261/2017/6. szám

Az ítéltábla a ... jogtanácsos által képviselt **felperesnek** a ...jogtanácsos által képviselt ... által képviselt **alperes** ellen tagdíj megfizetése iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2017. június 13. napján kelt 13.G.40.020/2017/4-I. számú ítéletével szemben az alperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva az alperes által a felperesnek fizetendő marasztalást 3.000,- (háromezer) forintra és ennek 2012. február 14-től a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes, míg 2013. július 1. napjától a késedelemmel érintett félév első napján érvényes, a kifizetés napjáig számított jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatára leszállítja, a felperes keresetét a fentieket meghaladóan elutasítja.

Az alperes által az államnak felhívásra fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 750,- (hétszázötven) Ft-ra leszállítja.

Az ezt meghaladóan feljegyzett 14.250,- (tizennégyezer-kétszázötven) forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az alperest a felperes javára elsőfokú perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést mellőzi.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 10.000,- (tízezer) forint elsőfokú és 24.250,- (huszonnégyezer-kétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint az alperes 2008. november 21-én lépett be a felperesi szakszervezetbe. A tagdíjat 2012. január 1-jét követően nem fizette, a felperes 2016. június 21-én kelt levelében felszólította az alperest a teljesítésre, aki úgy reagált, hogy már 2011-ben jelezte a tagsági viszony megszüntetését, majd megküldte a 2016. május 18-i kilépési nyilatkozatát.

A felperes a keresetében 2012. január 1. és 2016. május 31. közötti időszakra eső 55.500,- Ft tagdíj és annak középátlagos kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, hivatkozása szerint a hatályos alapszabályban írtaknak megfelelően a tagdíj részéről való fizetésének elmaradása miatt a felperesnek a tagságból való kizáró határozatot kellett volna hoznia. Előadta, hogy több alkalommal bejelentette írásban a felperesi szakszervezetből való kilépését, azonban ezt igazolni nem tudja. A felperes részéről több alkalommal is távbeszélőn megkeresték, azt azonban nem említették, hogy

tagdíjjal tartozna, csupán azt jelezték, hogy nem találják a kilépési nyilatkozatát.

A törvényszék a 13.G.40.027/2016/11. számú végzésével a pert megszüntette, hivatkozott arra, hogy a jogvita bírósági úton nem érvényesíthető. E végzését a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.272/2011/4. számú döntésére alapította. A Győri ítéltábla a Gpkf.I.25.060/2017/2. számú végzésével a törvényszék végzését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárás során hozott ítéletével a törvényszék kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 55.500,- Ft tagdíjat, ezen összeg 2014. március 16. napjától a kifizetés napjáig számítva a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, továbbá 12.700,- Ft perköltséget, az Államnak pedig felhívásra 15.000,- Ft eljárási illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a perre a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) rendelkezései alkalmazandók. A 2011. évi CLXXXV. törvény szabályai szerint a felperes egyesület, belső viszonyait, a szervezet és a tagok közötti jogviszonyt, a vagyoni kérdéseket a törvény nem szabályozza, kizárólag az ezen kérdések meghatározására szolgáló alapszabállyal szemben támaszt követelményeket.

A felperes 2013. május 5-től hatályos alapszabálya 27. pontja és a Ptk. 62. § (8) bekezdése szerint az alperes tagdíj fizetésére köteles.

Úgy foglalt állást, hogy az alperes csak állította, azonban bizonyítani nem tudta, hogy már korábban bejelentette a felperesi szakszervezetből való kilépését, összecszerűségében pedig a keresetet nem vitatta.

A fentiek alapján a törvényszék az alperest az elmaradt 55.500,- Ft tagdíj és annak a 301. § (1) bekezdése szerinti - középarányos - kamata megfizetésére kötelezte.

Az alperes pontosított fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete hiányosan rögzítette az alperesi védekezést, nem tért ki arra, hogy az alapszabály 31. pont c) pontja alapján a tagsági viszony megszűnik a tagdíj huzamos időn át történő nem fizetésével. Erre tekintettel az alperes tagsági viszonya a kilépési nyilatkozat megtétele nélkül is, már korábban megszűnt.

Kiemelte, hogy a felperes elmulasztotta a tagdíj nem fizetése miatti eljárási rend lefolytatását. Felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat.

Kifogásolta, hogy az ítélet jogi indokolása utalás jelleggel sem tér ki arra, hogy az alperes érdemi ellenkérelmének jogi érvelését milyen okból nem tartotta megalapozottnak az első fokú bíróság.

Utalta arra, hogy az elsőfokú eljárás során kezdeményezte a peresített időszakra vonatkozó alapszabály csatolását, azonban nem áll rendelkezésre olyan adat, amelyből ennek megtörténte megállapítható lenne. Az elsőfokú ítélet sem tér ki erre a körülményre.

Alperes álláspontja szerint az ügy érdemében is jogszabálysértő az ítélet, mert a tagdíjfizetés elmulasztása folytán az alperes tagsági viszonya már korábban megszűnt, így a tagi hátralékot sem hozhatott fel. A felperes elmulasztotta az alapszabálya szerinti kötelező eljárási rend megtartását. Ennek hátrányos következményét maga köteles viselni.

Ha az alperes csatolta Nyíregyházi Törvényszék és a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság azonos tényállás alapján azonos jog iránt a felperes által más alperessel szemben indított ügyben hozott bírósági ítéleteket.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes tényállást állapított meg, az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával megalapozott döntést hozott.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal szemben az indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett, hiszen mind a tényállást, mind az alkalmazott jogszabályokat, mind a bizonyítatlanság megjelölését tartalmazza az ítélet.

Hangsúlyozta, hogy a perben a régi Ptk. rendelkezései az alkalmazandóak.

Az első fokú eljárásban előadottakat fenntartva kifejtette, hogy az alperes 2016. május 18-i dátummal írásbeli kilépési nyilatkozatot küldött a felperesnek, ekként a kizárási eljárás lefolytatására már nem volt szükség.

Az alperesnek a Pp. 192. § (1) és 191. § (1) bekezdésével ellentétes az alapszabály beszerzésére irányuló bizonyítási indítványa.

Sem a korábban hatályos sem a jelenlegi alapszabály értelmében nem szűnik meg a tagsági jogviszony automatikusan a tagdíj meg nem fizetésével, mivel a jogviszony megszűnésének szabályozott formájúnak. Mindaddig, amíg az alperes a felperestől a tagsági viszony megszűnéséről írásos dokumentumot nem kapott, számolnia kellett azzal, hogy É. A tagsági viszony, és terheli őt a tagdíj megfizetésének kötelezettsége. Az alperesnek módjában állt volna a tagsági jogviszonyáról lemondani, és ezáltal a jogviszony korábban megszűnt volna (Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.609/2010/4.)

A Legfelsőbb Bíróság gyakorlata nem ismeri el a tagdíj meg nem fizetése esetén a tagság automatikus megszűnését. Megköveteli az alapszabálytól, hogy ezt a megszűnési esetet részletesen szabályozza.

Az alperes előkészítő iratában ugyan hivatkozik a felperes honlapján szereplő 2013-as közleményre, ugyanakkor azt elmulasztotta jelezni, hogy a közlemény folytatása is megtalálható a honlapon, mely tájékoztatást ad arról, hogy az alperes által ellenkérelmében hivatkozott függő jogviszony hatálytalan.

A Debreceni Ítéltábla felperes által hivatkozott határozatával kapcsolatosan az alperes megjegyezte, hogy annak a pernek egymással volt mások voltak az eljárás körülményei milli másolt az alperesi hivatkozás is, egyebekben pedig a felülvizsgálati kérelem benyújtása folyamatban van.

A saját jogi álláspontjaként hivatkozott a felperes a Legfelsőbb Bíróság Kf.1. 27.141/1996/4. számú ítéletére, mely rögzíti, hogy a szabályozott és demokratikus eljárás eredményeképpen hozott határozatban kerülhet sor annak megítélésére, hogy a tag eleget tett-e az Alapszabályban foglaltaknak, és ez eredményezheti az alapszabályban és a törvényben biztosított jogorvoslati lehetőségek kimerítését követően a tagsági viszony megszűnését.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint túlnyomórészt alapos.

Az ítéltábla az alperes tagsági viszonya megszűnésének időpontját, illetve a tagdíjfizetési kötelezettsége terjedelmét tekintve nem osztotta a törvényszék által az elsőfokú eljárás során feltárt tényekből levont jogi következtetést.

Nem volt vitás a perben, hogy az alperes 2012. január 1-jétől kezdődően nem tett eleget tagdíjfizetési kötelezettségének. Kötelezettsége első ízben történő elmulasztásától kezdődően, egészen 2013. május 5-ig a 2010. szeptember 24-től hatályos alapszabály rendelkezései határozták meg a felperes szervezeti rendjét, a tagok jogait és kötelezettségeit, a tagsági jogviszony keletkezésének és megszűnésének körülményeit, az ezzel kapcsolatos eljárási rendet.

A peranyagnak nem képezi részét, ámde az ítéltáblának hivatalos tudomása van

(Debreceni Ítéltábla Pf. II. 20.368/2117/4. számú ítélet alapján) a fenti időszakban hatályos alapszabály 33. pontjában foglalt rendelkezésről.

A 33. pont c) pontja szerint a tagsági viszony megszűnik a tagdíj három havi önhibából történő nemfizetésével. Amennyiben három havi tagdíj nemfizetés megállapítása után a felszólítást követő 8 munkanapon belül a tag nem rendezi hátralékát, automatikusan törölni kell a nyilvántartásból.

Az alapszabály rendelkezése e körben megfelel a BH 2000. 36. számú eseti döntésnek és a Kúria Kf. V. 27.585/1998/8. számú döntésében foglaltaknak, hiszen a rendelkezés szerint az eljárási rend keretében a felperesnek fel kell hívni a mulasztó tagot a kötelezettsége határidőn belül való teljesítésére, és ezáltal a tag lehetőséget kap a mulasztása következményeinek elhárítására. Mindemellett utal arra is az ítélet, hogy jelen pernek nem tárgya a felperesi alapszabály, illetve az azt elfogadó közgyűlési határozat felülvizsgálata.

A felperes tagja az alapszabály ezen rendelkezésének ismeretében dönt arról, hogy eleget tesz-e tagdíjfizetési kötelezettségének vagy annak három hónapon át történő nem teljesítése esetén számol a tagsági viszony megszűnésével. Amennyiben a tag a tagdíjfizetési kötelezettségének önhibáján kívül nem tesz eleget, a bírói gyakorlat a fentiek szerint elvárja a szakszervezettől, hogy szólítsa fel tagját a kötelezettsége teljesítésére, és ha ez eredménytelen marad, akkor nyílik lehetőség a tagsági viszony megszüntetésére. A tagdíjhátralék kiegyenlítésére irányuló felszólítás eredménytelensége esetén az alapszabály 33. pontjának nyelvtani értelmezése szerint három havi nemfizetés után szűnik meg a tag tagsági viszonya, ami a perbeli esetben 2012. március 31-ben állapítható meg. Ez az időpont független attól, hogy a felperes mikor észleli a tagdíjfizetési kötelezettség teljesítésének elmaradását és mikor szólítja fel az elmaradás kiegyenlítésére. Elfogadhatatlan az az eljárás, hogy mindaddig, míg a felszólító levélben írt határidő nem telt el, a tagsági viszony és a tagdíjfizetési kötelezettség is fennáll. A tagdíjhátralék megfizetésére irányuló felszólítás elküldésének idejére ugyan nincs sem jogszabályi, sem alapszabálybeli rendelkezés, azonban elvárható az ésszerű határidőn belüli felszólítás (Debreceni Ítélet Pf. II. 20.368/2117/4.).

Megállapítható, hogy a felperes az elvárható ésszerű határidőn túl, csak a 2016. június 21-én kelt felhívásában szólította fel az alperest a tagdíjfizetési kötelezettség teljesítésére. A késedelmére előnyök szerzése végett nem hivatkozhat (Ptk. 4. § (4) bekezdés).

A kifejtettekre figyelemmel az alperes tagsági viszonya 2012. március 31-ével megszűnt, így csak az eddigi terjedő időre esedékes, azaz háromhavi, összesen 3000 Ft tagdíj és ennek Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatai megfizetésére köteles.

Fentiekre tekintettel az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes marasztalását a rendelkező részben foglaltak szerint leszállította, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

Az első fokú ítélet részbeni megváltoztatása maga után vonta a pernyertesség-pervesztesség arányának megváltozását. Ez szükségessé tette az elsőfokú ítélet perköltségviselésre irányuló rendelkezéseinek részbeni, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján való megváltoztatását is. A felperes 95 %-ban pervesztéses lett, a személyes illetékmentességére figyelemmel a 15.000 Ft kereseti illeték ilyen arányban az állam viseli, míg a fennmaradó 750 Ft feljegyzett kereseti illeték állam javára való megfizetésére az alperes köteles. A felperes köteles megfizetni az alperesnek 10.000 Ft jogtanácsosi munkadíjból álló elsőfokú perköltséget.

A másodfokú eljárásban a felperes ugyancsak 95%-ban lett pervesztéses. Ilyen arányban köteles megfizetni az alperes által lerótt 15.000 Ft fellebbezési illetéket, (14.250 Ft), továbbá köteles megfizetni a másodfokú eljárásra megállapított 10.000 Ft jogtanácsosi munkadíjból álló perköltséget.

Győr, 2018. február 20.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró

A kiadmány hitelűl:

Kiadó